

Spis treści

Przyroda to ważny przedmiot szkolny	6
---	---

I. Ja i moje otoczenie

1. Bezpieczeństwo w pracowni przyrodniczej	10
2. Co wpływa na samopoczucie?	13
3. O organizm trzeba dbać	17
4. Zdrowe odżywianie zapobiega chorobom	20
5. Nauka może być przyjemna	24
6. Planowanie zajęć to ważna umiejętność	27
7. Przyrodę poznajemy za pomocą zmysłów	29
8. Jak prowadzić obserwacje przyrodnicze?	31
9. Obserwacja za pomocą przyrządów	36
10. Warto troszczyć się o rośliny	40
11. Rośliny występujące w naszym otoczeniu	44
12. Zwierzęta hodowane przez człowieka	48

II. Orientuję się w terenie

1. Co to jest widnokrąg?	58
2. Wyznaczamy kierunki na widnokręgu	61
3. Dzienna droga Słońca po sklepieniu niebieskim	65
4. Jak korzystać z planu i mapy?	68
5. Określamy odległości w terenie i na mapie	72
6. Jak daleko? Jak wysoko?	77
7. Wypukłe i wklęsłe formy terenu	81
8. Formy terenu na mapie	85

III. Obserwacje i doświadczenia przyrodnicze

1. Od nasienia do nasienia	94
2. Woda może zmieniać stan skupienia	100
3. Poznajemy budowę substancji	103
4. Drobinę się przemieszczają	107
5. Jak temperatura wpływa na substancje?	110
6. Powietrze	114
7. Co to jest wiatr?	118
8. Obserwujemy zmiany pogody	122
9. Obieg wody w przyrodzie	126
10. Meteorolog opisuje zjawiska pogodowe	129
11. Pogoda zmienia się wraz z porą roku	133

IV. Wędrówka po najbliższej okolicy

1. Krajobraz i jego składniki	144
2. Życie w mieście i na wsi	148
3. Czynniki warunkujące życie na łądzie	151
4. Nasze lasy	155
5. Organizmy żyjące w lesie	159
6. Poznajemy życie na łące	164
7. Jakie organizmy można spotkać na polu uprawnym?	168
8. Organizmy samożywne i cudzożywne	172
9. Zależności pokarmowe pomiędzy organizmami	176
10. Rodzaje wód powierzchniowych	180
11. Z biegiem rzeki	185
12. Czynniki wpływające na życie w wodzie	189
13. Rośliny wodne	193
14. Zwierzęta wodne	197
15. Łańcuchy pokarmowe w środowisku wodnym	202
16. Skały i ich występowanie	206
17. Jak powstaje gleba?	211
18. Obserwujemy życie organizmów związanych z glebą	215

V. Człowiek i środowisko

1. Badamy stopień zanieczyszczenia środowiska	224
2. Ochrona środowiska zaczyna się w domu	229
3. Wszyscy możemy chronić przyrodę	233
4. Korzystne i niekorzystne zmiany w naszym otoczeniu	236
5. Nasze zdrowie zależy od środowiska	240

Jak pracować z naszym podręcznikiem?

Podręcznik jest podzielony na działy. By łatwiej je odszukać, każdy z nich zaczyna się odrębną, specjalnie wyróżnioną stroną.